

Omantunnon hoitaminen

Paavali lausui: *Siksi ahkeroinikin, että minulla aina olisi loukkaamaton omatunto Jumalan ja ihmisten edessä. (Ap.t. 24:16)*

Onko sinulla hyvä omatunto?

Onko sinulla hyvä omatunto? Mistä löydät avun, kun sydämesi syyttää sinua? Miksi Paavali saattoi sanoa vaeltavansa hyvällä omallatunnolla sekä Jumalan että ihmisten edessä? Miten loukkaamattoman omantunnon voi saada ja miten sen säilyttää, kun monelta suunnalta joudumme kokemaan syytöksiä.

Omantunnon toiminnasta

Paavali perusteli omantunnonkilvoituksensa viittaamalla kahteen erilaiseen ja useiden Raamatun selittäjän mukaan myös eriaikaiseen tuomioon: vanhurskasten ja väärin tuomioon.

Katsomme hiukan omantunnon roolia uskovan ihmisen elämässä. Paavali osoittaa Roomalaiskirjeessä, että Jumala toimii kaikkien ihmisten myös pakanoiden elämässä omantunnon äänen kautta. Hän kirjoittaa:

Kun pakanatkin, joilla ei ole lakia, tekevät luonnostaan, mitä laki vaatii, niin he, vaikka heillä ei lakia olekaan, ovat itse itselleen laki. Näin he osoittavat, että lain vaatimukset on kirjoitettu heidän sydämeensä, kun heidän omatuntonsakin todistaa ja heidän ajatuksensa yhdessä syyttävät tai myös puolustavat heitä sinä päivänä, jona Jumala minun julistamani evankeliumin mukaisesti tuomitsee ihmisten salaisuudet Kristuksen Jeesuksen kautta. (Room. 2:14-16)

Omantunnon toiminta kuuluu jaossa laki ja evankeliumi lain piiriin. Se toimii todistajana aina viimeistä tuomiota myöten ja osoittaa kaikki ihmiset syyllisiksi, vaikka se myös puolustaa meitä väärä syytöksiä vastaan. Omantunnon vaatimus on ehdoton: "Tee tämä!" "Älä tee tätä!" Emme voi vaikka usein yritämmekin lahjoa omaatuntoamme. Toki voimme sitten yrittää vaientaa sen ja paeta sen syytöksiä kiireeseen, aktiiviseen unohtamiseen ja torjuntaan, vaikka alitajuntaan torjuttuna omatunto edelleen piinaakin mieltämme omia reittejään myöten. Voimme edelleen turruttaa ja lopulta paaduttaa omantuntomme toistamalla samoja syntejä tarpeeksi monta kertaa niistä parannusta tekemättä. Eräässä mielessä syntitottumukset ovat kauheinta mitä meille täällä ajassa voi tapahtua.

Omatunto kuuluu siis Jumalan yleiseen ilmoitukseen ja alun perin sen sisältö on sama eli Jumalan laki. Omaatuntoa voisi verrata tietokoneen laitteeseen, joka toimii kyllä oikein, mutta kun sille riittävästi työnnetään vääristäviä ohjelmia, se alkaa syyttämään silloin kuin ei pitäisi ja vaikenee silloin kuin pitäisi syyttää. Tietämättömyys, väärä kasvatuksessa saatu normisto, ehdonvallan asiat saattavat vääristää omantunnon sisällön. Siksi uskovan kristityn tulee aina uudelleen kalibroida eli saattaa alkutilaan omatuntonsa Raamatun sanalla.

Omantunnon syytökset

Omantunnon syyttävä toiminta on niin piinaavaa, että se riistää ihmiseltä ilon, vie kyvyn rakastaa toisia ja voiman vastustaa kiusauksia. Siksi ei ole ihme, että tämän päivän suomalainen pitää lähes pahimpana rikoksena sitä, että joku syyllistää häntä eli saa hänen omatuntonsa piinaamaan häntä. Omatunto kertoo kyllä, mikä on oi-

kein, mutta se ei anna voimaa hyvän tekemiseen. Se on annettu meille, jotta etsisimme apua Jeesuksen Golgatan verestä. Ihmiselle on tuhoisaa toimia vastoin omaatuntoa. On sanottu, että paras tyyny ja unilääke on hyvä omatunto.

Tyypillisiä asioita, jotka aiheuttavat pahaa omaatuntoa ovat esimerkiksi valehteleminen, paha puhe, varastaminen, liikennerikkomukset, riitely, laiminlyönnit, seksuaaliset lankeemukset, väärä ajankäyttö suhteessa Herraan ja lähimmäisiin, rahan tuhlaus, saastaisen katselu tai lukeminen, läheisten laiminlyönti, abortti, viha, murha, katkeruus, ahneus, kateus, riittämättömyys Jumalan ja ihmisten edessä jne.

Omantunnon elämän hoito

Paavali ahkeroi voidakseen elää hyvällä omallatunnolla sekä ihmisten että Jumalan edessä. Uskovalle on siis tärkeää hoitaa omatunto puhtaaksi ja syyllisyys pois pilaa-masta elämää. Omantunnon puhtauden saaminen on tärkeämpää kuin saada pois-tetuksi se syy, joka syyllisyyden aiheuttaa. Moni nimittäin yrittää parantaa itseään, päästäkseen vapaaksi syyllisyydestä. Mutta se ei johda mihinkään muuhun kuin itsepetokseen tai epätoivoon. Suuri valhe on väittää, ettei voi pyytää anteeksi ennen kuin on onnistunut jotenkin sovittamaan tai korvaamaan asian.

Ensin on saatava omaantuntoon puhdistus ja vasta sen jälkeen voidaan oikein käsitellä syntejä, jotka syyllisyyden aiheuttivat. Omantunnon puhdistus voi tapahtua vain Jeesuksen Golgatalla uhraaman sovintoveren voimalla. Se tapahtuu tulemalla valoon, tunnustamalla synti synniksi, kääntymällä Jeesuksen puoleen ja anomalla anteeksiantamusta. Herra lupaa sen kaikille ja kaikista synneistä niille, jotka turvaavat Jeesuksen sovitustyöhön. Herran eteen tullessa on tärkeää olla ehdottoman totuudellinen. Se vaatii kyllä nöyryyttä, mutta nöyryys on juuri totuuteen suostumista Jumalan kasvojen edessä. Se merkitsee sen tunnustamista, että olet ansainnut tuomion. Silloin saat vedota Jeesuksen kärsimiseen ja kuolemaan puolestasi. Nyt Jeesuksen veri puhdistaa omantuntosi synneistä ja kuolleista teoista eli omista pelastusyrityksiltä. Hän sen tekee etkä sinä. Jeesus kärsi ja nousi kuolleista sinun tähtesi, sinä saat kaiken anteeksi.

Tärkeätä on tiedostaa, että syy anteeksi saamiseen ei ole synnin tunnustaminen. Se on kyllä ehto, mutta ei syy. Syy on Jeesuksen risti. Näiden kahden asian sekoittamien on äärimmäisen vaarallista, sillä silloin ihminen alkaa tehdä omista tunnustuksistaan jonkinlaisen perustan sille, että saa anteeksi. Siitä voi joutua kauheaan tunnustamisen kierteeseen niin kuin Luther aikanaan.

Ihmisiltä anteeksi pyytäminen on seuraava askel. Se on vaikeaa mutta ei mahdotonta, koska on saanut jo Jumalalta kaiken anteeksi. Siitä sitten seuraa parannuksen hedelmänä vääryyden korvaaminen sikäli, kuin se on mahdollista niin kuin esimerkiksi Sakkeuksen tapauksessa. Puhdas omatunto avaa Pyhän Hengen voimalle vapauden ja pääsemme taas kulkemaan rakkauden tiellä eteenpäin.

Puhdas omatunto uskonelämän hoidossa

Paavali kirjoittaa miten tärkeä on omantunnon puhtauden säilyttäminen uskon kilvoituksessa näin:

Käskymme päämääränä on rakkaus, joka tulee puhtaasta sydäimestä, hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta. (1. Tim. 1:5) Ilman hyvää omaatuntoa ei

rakkaus pääse vaikuttamaan uskovan elämässä. Varoittavana esimerkkinä Paavali mainitsee samassa luvussa surullisen tapauksen:

Tämän käskyn minä annan sinulle, poikani Timoteus, aikaisempien sinusta lausuttujen profetioiden mukaisesti, että niiden nojalla taistelisit jalon taistelun säilyttäen uskon ja hyvän omantunnon. Jotkut ovat sen hylänneet ja siksi joutuneet uskossaan haaksirikkoon. Niitä ovat Hymenaios ja Aleksandros, jotka olen luovuttanut Saatanan haltuun, kuritettaviksi, etteivät enää pilkkaisi. (1. Tim. 1:18-20)

Tärkeä lisähuomautus

On huomattava kuitenkin, että hyvä omatunto ei ole sama kuin pelastus. Paavali kirjoittaa näin:

Mutta siitä minä hyvin vähän välitän, tuomitsetteko te tai jokin ihmisten tuomioistuimien minut. En itsekään tuomitse itseäni. Minulla ei ole mitään tunnollani, mutta ei minua sen perusteella ole vanhurskautettu, vaan minun tuomarini on Herra. Älkää siis tuomitko enneaikaisesti, ennen kuin Herra tulee. Hän valaisee pimeyden kätköt ja tuo esiin sydänten ajatukset, ja silloin itse kukin saa kiitoksen Jumalalta. (1.Kor. 4: 3-5)

Meidän vanhurskaudemme on Kristuksen työn varassa myös silloin, kun joudumme omantunnon syytösten keskelle. Voimme joutua hyvinkin syvien itsesyytösten valtaan ja epäilyksiin, sillä Sielunvihollinen haluaa meiltä viedä pelastusvarmuuden. Silloin on hyvä avata myös seuraava kohta Johannekselta:

Tästä me tiedämme, että olemme totuudesta, ja me voimme hänen edessään rauhoittaa sydämemme, jos se syyttää meitä. Jumala on suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaiken. (1. Joh. 3:19-20)

Viime kädessä emme luota omantuntomme todistukseen vaan Jumalan sanan todistukseen siitä, että Jeesuksen sovitus synneistämme riittää silloinkin, kun joudumme syviin syövereihin. Siinä on lohdutuksemme ja siihen saamme turvata, kun omatunto syyttää.

Entä sinä?

Tunnetko sinä jo sen Jeesuksen, joka sovitti syntisi Golgatalla? Oletko päässyt maistamaan sitä lepoa ja rauhaa, kun omatunto ei syytä ja tietää, että Jeesuksen kautta saa olla turvassa Isän lapsena. Ellet, tie on sinullekin auki. Käy Jeesuksen kasvojen eteen rukouksessa ja tunnusta kaikki mikä sinua painaa Hänelle. Älä salaa mitään, sillä Herra kyllä näkee ja tietää kuka ja millainen olet. Hän rakastaa sinua ja haluaa antaa sinulle kaiken anteeksi ja uuden elämän Hänen yhteydessään.

Sinä, joka jo tunnet Vapahtajan, saat tänään turvata samaan Golgatan ihmeelliseen armoon kuin ennenkin. Herra on sinun vanhurskautesi. Siksi saat omistaa myös uuden puhdistuksen omaantuntoosi. Samalla saat pyytää, että Herran sanansa kautta oikaisisi omantuntosi toiminnan oman tahtonsa mukaiseksi.

Jos taas olet Sielunvihollisen syytösten ja hyökkäysten kohteena, saat tänään katsoa Jeesukseen, joka on sinun syntisi jo sovittanut.